

Jak byste vlastními slovy popsali/reflektovali svůj vztah k přírodě a životnímu prostředí? Zkuste použít tak jednoduchá slova, aby vám rozumělo osmileté dítě (doporučený rozsah min. 900 znaků s mezerami).

Přírodu vnímám jako jednu ze tří nejdůležitějších věcí v mém životě. Těmito nejdůležitějšími věcmi jsou pro mě zdraví, moji blízcí lidé (přátelé, rodina...) a příroda. Od malička jsem byla vedena k tomu být venku, hrát si v lese a spát ve stanu. Jak jsem rostla, tak jsem v létě jezdila na letní tábory pod stan a teď už chodím do přírody někdy i úplně sama a třeba nespím ani ve stanu, ale jen pod širákem. Úplně nejradši mám hory, ale také oceán a pláže nebo hustý jehličnatý les. Mám ráda východy a západy slunce, podzimní mlhu, sníh, klid a ticho. Líbí se mi, jak se hluboko v přírodě čas jakoby zpomalí a člověk nemusí nikam spěchat. Ráda chodím na dlouhé výlety v horách, lezu po skalách a surfuji v oceánu. No a když se do přírody nemůžu delší dobu dostat – například se musím hodně učit a jsem pořád na studentském bytě v centru města nebo v knihovně, tak mám smutnou náladu a mnohem více mě tíží všechny povinnosti. Tak se snažím třeba alespoň o víkendy si vymyslet nějaký výlet pryč z města. Snažím se k přírodě chovat na oplátku hezky, nenechávám nikde odpadky naopak je sbírám, nerozdělávám v létě oheň a snažím se co nejmíň narušovat život zvířat. Ale je pravda, že moc ráda cestuji a některé země jsou tak daleko, že tam musím letět letadlem a vím, že tím přírodě spíš škodím.

Keď sa povie slovo príroda, predstavím si oddych, radosť, šťastie a mňa ako sa prechádzam lesom, po kopcoch, s krásnymi výhľadmi na Slovensko okolo mňa. Už len to, že keď sa povie slovo príroda, mi napadne, že je to krása okolo nás, kde je ticho a občas začuješ nejaké zvuky divokých zvierat, vietor či šum lesného potôčiku. V meste kde na Slovensku žijem nie je bohvie aká príroda a vyššie vrcholky, na ktoré som zvyknutá a páčia sa mi najviac. Už som si tak zvykla, že každý rok sa vraciam naspäť do dediny kde som žila skoro celý svoj život a chodím na miesta a turistické chodníky, kde som chodievala s rodinou ešte ako malá. Rada vezmem aj svojich kamarátov, ktorí nikdy v týchto končinách neboli, vždy ma teší, že im môžem ukázať čo má naša rodina “kúsok za domom“. A preto som veľmi smutná, že tento národný park kde som sa narodila, chcú nejakí ľudia, ktorí netušia nič o prírode zrušiť a pravdepodobne asi postaviť nejaké chaty, hotely, atrakcie pre turistov plus aby mohli vyrúbať stromy a predávať ich na drevo.

Jak byste prostřednictvím pěti charakteristik vztahu k přírodě a životnímu prostředí popsali/reflektovali svůj vztah k přírodě a životnímu prostředí (doporučený rozsah min. 900 znaků s mezerami)?

Knihu jsem četla již dřív, takže nějakou sebereflexi toho, v jakých doménách se můj postoj k přírodě pohybuje, jsem již měla. Musím tedy říct, že jsem tehdy myslela, že jsem největší milovník přírody, ale po přihlédnutí ke všem pěti oblastem jsem si uvědomila, že mám prostor pro zlepšení. K přírodě mám opravdu velmi kladný vztah, naprosto jistě mám velmi vysokou potřebu kontaktu s přírodou a velmi rychle poznám nedostatek kontaktu s přírodou na svém well-beingu. V přírodě mi stačí být nebo mít alespoň výhled do lesa z okna a je mi lépe. Nejradši mám ale přírodu, která je daleko od civilizace, kde nemusím ani mít signál a musím se spolehnout jen sama na sebe. Naštěstí mám poměrně vysokou adaptaci na přírodní podmínky. Nezládla bych sice ještě asi přespat na sněhu bez velmi dobrého vybavení a jen z materiálů z lesa oheň nerozdělám. Ale nemám problém přespat pod širákem během léta, zvládnu nepřízeň počasí a i když promoknu, tak mě to nechává klidnou. Jediné z čeho mám respekt je velmi nepříznivé a nepředvídatelné počasí ve vysokohorském prostředí. Ve sněhové vánici klidně půjdu na procházku někde v nížinách a nedaleko civilizace, ale jít v takovém nečasu do vysokých hor nebo si nedát pozor na laviny mi přijde nezodpovědné. V přírodě také vykonávám spoustu oblíbených aktivit, jako dlouhé přechody, lezení, surfování nebo běh. Jeden z koníčků, který mám spojený s přírodou je, kromě různých fyzických a sportovních aktivit, také fotografie. Mým největším zájmem fotky jsou dokumentační fotografie z cest, zejména lidé a přírodní scenérie. Nejradši fotím na film, mám pocit, že je zachycen nejen obraz, ale i atmosféra. Řekla bych, že mám mírně vyšší míru estetického postoje k přírodě, jelikož si dokáží představit nějakého umělce, který má estetické vnímání v přírodě ještě vyšší. Na druhou stranu, nejen fotografie ale i zřizování pokojů mám laděno vždy do přírodních materiálů a bez pokojových rostlin si nedokáží představit své bydlení. Co se týče etického postoje, mám pocit, že si vedu celkem dobře. Podezřívám posledního přítele, že se se mnou rozešel potom, co jsem celý přechod Beskyd sbírala odpadky po cestě a pak mu zakázala létat do přírodní rezervace. Ale přestože mám velmi vysoký etický postoj k přírodě, jsem si velice vědoma toho, že moje environmentální vědomí bylo velmi dlouho upozadováno. Velmi ráda cestuji a některé destinace jsou tak daleko, že volím leteckou dopravu. Někdy volím leteckou dopravu i kvůli ceně nebo pohodlnosti. Také například film do analogického fotoaparátu není úplně ekologickou formou a přesto kupuji film nový. Snažím se zlepšit ve svém chování k životnímu prostředí, ale u některých věcí nevím, jak je udělat jinak, abych nemusela ztratit třeba radost z cestování nebo fotografie na film.

1. Do přírody chodím preto, lebo v nej nachádzam klud. Pochádzam z Malej Fatry, kde som trávil detstvo turistikami so svojou rodinou. Stále ma to tam táhla a rada sa tam viackrát za rok vraciam. Predsa len je to niečo iné ako žiť na rovine.
2. Rada v prírode tiež aj stanujem. Aj keď mi od malička vadia hmyzáci, nejak si na to už zvykám. Myslím si, že za ten pocit, že ste strávili noc niekde pri jazere to určite stojí.
3. Ja osobne zvyknem vybehnúť na takú pamätnú lavičku nad mojou dedinou kde som vyrastala, s výhľadom na kopce a jazerá podo mnou... Vždy sa vydýcham poriadne, uvoľním sa, zoberiem papier a začnem kresliť, či maľovať. Niekedy som predmetom kresieb bola ja sama na tom mieste, niekedy to bola len príroda navôkol. Taká moja psychohygiena.
4. Príroda je môj doktor pre unavené telo. Vôbec ju nevnímam, ako že má nejaký hospodársky potenciál, že by teraz vyklčovali polku lesa za mojím domom. Beriem ju tak, že z nej mám skôr ten pôžitok pre mentálne zdravie, prípadne že si prechádzkami či túrami zlepším kondičku. Veľmi si vážim, že máme také krásne Národné parky na Slovensku.
5. Tým, že študujem enviro si myslím, že je viac než jasné, že môj záujem o ochranu prírody, biodiverzity, udržateľnosť a teda ŽP ako celok je obrovský, a že mám záujem sa o ňu starať.

Příroda je pro mě hrozně různá a nejde mi ji popsat pár slovy.

Příroda je pro mě odpočinek. Odpočívám v hlavě, když jdu na procházku.

Je pro mě inspirací, protože vidím různé barvy a tvary.

Je pro mě práci, když okopávám brambory na zahrádce. Ale vím, že ten pot za ty domácí brambory stojí. Je to příjemná práce. Taky si u ní odpočinu, ale trochu jinak než u té vycházky.

Příroda je pro mě noční můrou. Myslím tím, co dokáže, když se naštvě. Obří větry, bouřky s blesky a vánice. Nic z toho není příjemné, když jste venku. Je to ale důkaz, jak silná příroda je. Vlastně to mám ráda, jen zrovna nepotřebuji ve své největší bouře se modlit ve stanu, aby na mě nespadl strom.

Příroda pro mě byla i placená práce. Chodila jsem lesem a za to jsem byla placená. Jenže jsem si musela všimát jen těch špatných věcí, a to mi vadilo. V to dobu jsem si přestala přírodu užívat a jen mě stresovala, protože všude kde jsem se podívala bylo něco špatně.

Příroda pro mě nejsou lidi. Proto si tam chodím odpočinout. Nebo tam aspoň chodím s malým množstvím lidí a hlavně s těmi, koho mám ráda. A to je velký rozdíl od města.

Potřeba kontaktu s přírodou: potřebu mám takovou umírněnou. Jsem ve věku, kdy kolikrát preferuju pohodlí a teplo vlastní postele, než dobrodružství spaní venku za jakýchkoli podmínek. Kolikrát mi jako dotek přírody stačí květiny v bytě. Na druhou stranu, když je týden hektický a work life balance je horší než obvykle, tak pak mám potřebu vše zahodit a zdejchnout se aspoň na pár hodin na chatu a tam si třeba jen rozdělat oheň a něco si opéct.

Adaptace na přírodní podmínky: kurz přežití jsme sice měli, ale i tak si připadám v této kategorii tak nějak průměrně. Oproti mužům je mi furt zima. Plody, které mohu jíst si furt nepamatuju. Jen si umím sbalit hodně teplý spacák, abych se venku vyspala i v mínus 10 stupních. Abych si užila jakékoli počasí, tak na to musím být hlavně psychicky připravená a mít možnost si sbalit co potřebuji a co chci. Jenom přeče se na podmínky adaptuje jinak, když máte být na víkend venku a zrovna máte menstruaci a když ji nemáte.

Příroda mi přijde jako výzva v každém počasí - už jsem spala venku v -20 stupních ve fakt špatným spacáku a taky jsem už putovala vyprahlou krajinou bez vody, protože nám došla. Výzvy mám ráda, jen na ně chci být adekvátně připravená.

Estetický postoj k přírodě: tady jsem asi na úrovni barbara. Sice mě ohromně baví hra světla a stínů v korunách, ale estetických detailů si obecně moc nevšímám. Pokud si všímám detailů, je to ryze za účelem korektního poznání, například, že listy dubu letního a zimního se liší, a liší se právě poměrně v detailech, které nejsou detaily, ale pro určitou skupinu lidí se detaily mohou zdát.

Etický postoj k přírodě: těžká kategorie. Obecně chápu postoje lidí. Dokážu vidět přírodu z pohledu ekonomického, ale i ekologického. Resp. ve škatulkách, které jdou proti sobě a upřímně nedokážu kolikrát říct, která škatulka je lepší nebo horší. Vždy záleží na okolnostech. V tomhle směru budu opět někde uprostřed stupnice. Ale jestli něco fakt nezvládám, tak když lidi nedokáží odnést svoje odpadky z přírody! Ty stejné, které byli schopni přinést.

Environmentální vědomí: obecně bych se zařadila jako pro-enviro člověk, ale realita nejspíš nebude pravda. Sice třídím, sice skoro nejezdím autem, sice ráda nakupuju v sekáčích, sice vyřazené věci posílám dál a snažím se je jen nevyhazovat, sice jíme hodně lokální suroviny, sice si nedávám vany (protože vanu nemáme), ale za to ráda cestuju za poznáním a byla jsem už jak v Asii, tak Americe, takže pár přesoceánských letů už mám taky na kontě. Takže výsledná rovnice pravděpodobně moc pozitivní nebude.

Co se týče soucitu s přírodou. Well, snažím se nemít deprese z lidí a jejich činností a kdybych měla cítit za všechny ty živelné katastrofy, tak by mě reálně mohli rovnou zavřít do blázince, protože tenhle svět a společnost snad stále víc a víc dokazuje, že se neponaučila vůbec z ničeho, co se v historii událo.

Můj vztah k přírodě je podobný jako vztah k domovu – je to pro mě místo, kam mohu kdykoliv jít, vrátit se, přijít a vždycky tam na mě bude čekat klid, pohoda, přijetí. Je to podobný pocit, jak když se třeba s někým pohádáte, nebo přijdeme domů ze školy, můžeme za sebou zavřít dveře a jenom tak být v tom zavřeném pokoji. Podobně se cítím, když jdu do přírody. Projevuje se to i v tom, že jakmile jsem v přírodě, tak se nemusím nijak přetvařovat, jednat podle jiných lidí, prostě jsem sama sebou. Můj vztah k přírodě je hodně silný – stejně jak je pro nás důležitý domov, tak je pro mě důležitá příroda. Trávila jsem v ní čas od malička, vždycky jsem tam chodila si hrát, na procházky, s rodinou, kamarády. Moc si nedokážu představit, jaké by to bylo, že bych nemohla vyjít do lesa, nebo někam na louku. Přírodu potřebuji mít blízko sebe, když to tak není, pak mi není třeba dobře. Když vidím, jak lidé se o přírodu nestarají, nebo ji ničí, tak je mi z toho smutno. Podobně se cítím, když třeba jedu krajinou, která je zničená od těžby, nebo třeba když projíždíme městy najednou nevidíme oblohu a vzduch taky úplně nevidí.

Při četbě jsem si říkala, že tato charakteristika je u mě asi „nejsilnější“. Myslím, že moje potřeba kontaktu je hodně vysoká – jakmile jsem ve velkém městě delší dobu a nemám tolik možností být venku, tak jsem neklidná a nedělá mi to dobře. Zajímavé bylo, že mě napadlo, že když jsem doma, kde jsem velmi blízko přírody, nemám tak vysokou potřebu vyhledávat přírodu (např. stačí mi být venku na zahradě, nemusím nikam jezdit). Taky mi došlo, jak moc se obklopuji fotografiemi přírody – ať už to jsou obrázky okolo v pokoji, nebo spořič obrazovky, nebo taky různé přírodniny. Odjakživa mě to „táhlo“ do přírody, chodila jsem na procházky a když můžu být 24/7 venku, jsem nejspokojenější. I veškeré činnosti, které vyhledávám, např. sport či jiné koníčky, tak jsou v přírodním prostředí.

Myslím, že i tato charakteristika je u mě osobně vyšší, rovněž se navyšovala, čím více času jsem v přírodě trávila. Postupně jsem se naučila adaptovat v různých podmínkách (horko, zima, deštivo, sama atp.) a už mě jen tak něco nerozhodí. Není toho moc, čeho bych se v přírodě štítila či bála.

Příroda a estetika je něco, skrze co jsem si vztah k přírodě vybudovala velmi silný. Příroda mě vždy fascinovala, je to také místo, kde jsem se naučila fotit a zachycovat různé detaily, kterých jsem si všímala. Když jsem v přírodním prostředí, ráda si všímám drobností (jak se láme světlo o listy stromů atp.), baví mě pozorovat detaily související se změnou ročního období, často se skrze estetické vnímání dostávám do stavu flow.

Osobně vnímám, že nám příroda mnohé dává, a my bychom jí měli i hodně vracet. Osobně se vidím na škále afilience-hostilita blíže k afiliaci, a na škále dominance-submise blíže submisi. Svůj postoj zde vidím jako romanticko-spirituální.

Otázku ochrany přírody vnímám jako povinnost, trochu se to váže i s etickým postojem, ale také prožívám různé env. problémy emočně (env. úzkost apod.). Hledám způsoby, co dělat jinak a lépe, zároveň jsem si vědoma toho, že často je mojí překážkou nekomfort, nebo neochota se vzdát nějakých věcí, které dnešní doba nabízí. Aktuálně to vnímám jako takovou postupnou cestu, na které se posouvám malými kroky, protože si myslím, že kdybych je dělala moc dlouhé a rychlé, tak bych taky z té cesty mohla sejít.

Když jsem byla mladší, spoustu svého času jsem trávila u babičky na chatě v Jeseníkách. Ráda jsem pozorovala (i lovila) motýly a jiné druhy hmyzu, trávila jsem spoustu času v lese, lezla po stromech a příroda byla velkou součástí mých dní. Poté to nějak opadlo, i když v hloubi duše můj cit pro přírodu stále byl, při svém dospívání jsem na ni neměla vůbec čas a raději jsem trávila čas s kamarády v parku nebo někde v kavárně.

Avšak čím jsem starší tím k přírodě stále více inklinuji. Když jsem potom někde na horách, nebo stačí jen v lese, najednou cítím, že ze mě opadá stres a je mi lépe. Když se zamyslím co mám na přírodě ráda, je to její klid i živelnost. Viděli jste někdy rozbouržený oceán, to je něco tak nepopsatelně nádherného a velikého. Taky mám ráda její vůně a zvuky. Jaké písně dokáží zpívat ptáci a co teprve na druhém konci světa?

Co se týče mého vztahu s přírodou, myslím, že bych se mohla označit za sběratele jež si z každého výletu si domů přinese malou upomínku, kamínek, dřívko, hebký lístek, cokoliv, co mi v daný moment padne do oka a pak si je větším na provázky, dál z toho vyrábím a nechávám se inspirovat daným materiálem pro svou vlastní tvorbu. Někdy s přírodou rozmlouvám, dělám malé rituály a děkuji jí, za to že je a že mohu být její součástí.

Mám rád přírodu protože mne fascinuje. Netoužím v ní nutně trávit mnoho času, má láska k přírodě byla vyburcována v dětství přírodovědnými dokumenty, nikoliv až tak častým chozením do přírody. Není mi nepřijemné v přírodě být, ale nikdy v ní nejspíš nepotkám tu krásu do níž jsem se zamiloval, ty krásy evolučních teorií a funkcí v ekosystémů. Není mi pořád jasné co v přírodě dělat, je to kniha kterou neumím číst, a tak si radši čtu knihy o přírodě.

Příroda je pro mě nedílnou součástí života, a to hned z několika důvodů. Na té primární úrovni mě pobyt v přírodě uklidňuje a celkově naplňuje pozitivními pocity. O to víc si to uvědomuji, čím jsem starší. Zároveň ve mně vzbuzuje pocit, že příroda je v něčem mnohem “opravdovější“. V kontrastu s nekonečným mořem nebo obrovskými skalami se najednou moje problémy zdají naprosto malicherné, a i to je uklidňující. Je tak pro mě, jako pro samorosta, dokonalým útočištěm před hektickým světem, který na mě neustále klade nějaké požadavky. Když strávím delší dobu v přírodě, přemýšlím jinak. Řeším praktické problémy typu kde budu spát a co budu jíst, mám větší prostor na sebereflexi a když se pak vracím do civilizace, cítím se uvnitř silnější. Myslím, že si přírodu trochu personifikuji a vytvářím si s ní vztah jako s někým velmi blízkým, o koho se mohu vždy opřít. I když se jako lidé snažíme různými způsoby nad přírodou “vyzrát”, po překročení určité míry už si to nenechá líbit a navrací se zpět do rovnováhy. To ještě více utvrzuje pocit opory v ní. Z toho důvodu je pro mě také důležité chránit životní prostředí, aby tu mohlo být v takové podobě, v jaké ho tu máme dnes. Řešení environmentálních problémů pro mě má v sobě i důležitou složku toho, že mě přesahuje jako jedince. Je úzce spjato se společným úsilím a směřuje ke stejnému cíli.

Když se zaměřím na svůj vztah s přírodou skrze pět charakteristik, myslím, že bych se mohla popsat jako člověka s vysokou potřebou kontaktu s přírodou – kterého se mi ale ne vždy dostává dostatečně. Proto mám doma alespoň spoustu pokojových rostlin, dvě kočky a spoustu kaminků, mušlí, větviček, lišejníků a všemožných jiných hezkých a podivných přírodnin. Zároveň vnímám, že jsem do určité míry adaptovaná na přírodní podmínky, ale jen do té míry, kdy mi je to komfortní. Když už by mi bylo moc velká zima, dlouho by pršelo, měla jsem vše promočené atd. v ten moment bych raději už zvolila cestu pohodlí. Zároveň ale spím venku ráda, nejradši mám hamaku, baví mě vařit na ohni, koupat se v řece (otužování už tolik nemusím), každopádně všechny tyto aktivity mi jsou příjemnější na jaře, v létě, maximálně na podzim, kdy jsou přírodní podmínky k trávení času venku více nakloněné.

Dále si myslím, že mám docela vysokou úroveň estetického postoje k přírodě, kdy mě baví se navnímávat na přírodu různými smysly, čerpám z ní inspiraci a vždy mě přivádí k úžasu nad rozmanitostí života.

Co se týče etického postoje k přírodě, věřím že jsem více přátelská než hostilní a spíše submisivní nežli dominantní. Snažím se k přírodě přistupovat s respektem.

Když se nakonec zaměřím na environmentální vědomí, je jisté, že nějaké vědomí mám – snažím se dělat spotřebitelská rozhodnutí, jež budou šetrná k přírodě, podporuji Zelené, avšak nejsem moc angažovaná v dalších politicko-aktivistických aktivitách.

(neodevzdáno)

V rámci pěti charakteristik jsem se v různé míře našla ve všech. Potřeba kontaktu může souviset se zmiňovaným uklidňujícím efektem, který mě motivuje být přírodě neustále nablízku. Adaptace na přírodní podmínky se u mě vyvíjela v průběhu času, kdy jsem cítila potřebu přespávat venku, ale v lese jsem se bála všeho možného, včetně tny a musela jsem se naučit všechny potřebné znalosti k delšímu pobývání v přírodě. Postupem času se to zlepšovalo, jedna z průlomových zkušeností bylo i probuzení v lese v obložení krav, včetně jednoho rozzuřeného býka. Naštěstí mě kromě této zkušenosti, pár bouřek a spaní v “nejstrašidelnějším lese” u Českých Budějovic nic reálně nebezpečného nepotkalo. Co se estetického postoje týče, vždy mě fascinuje, jak je příroda dokonale nádherná sama pro sebe, naposledy jsem obdivovala lišejníky na stromech a větve, na kterých ještě sem tam zbývá pár barevných lístků. Nebo takové houby jsou neskutečně krásné a pestré. A environmentální vědomí jde ruku v ruce s oborem, který studuji, přestože nemusí snaha být vždy 100% z důvodu nepozornost nebo pohodlnosti. Tomuto vědomí předchází etický postoj, který se mi zdá ale poměrně dost emočně zabarvený, a proto i trochu vzdálenější,. Tíhnu spíš k racionalitě a následně praktickým krokům k naplnění daného cíle. I přesto se ale čas od času nevyhnu environmentálnímu smutku.

Příroda je pro mě krásná a plná těch nejzajímavějších věcí a jevů. Příroda mě fascinuje svojí silou a mocí. Je úžasné, jak je příroda milující a krutá, silná, ale zároveň velmi křehká. Příroda je klidná i divoká, je plná života. Když se řekne příroda, vybavím si rozmanitost, vybavím si to, jak se příroda postupně mění od rovníkové oblasti až po póly, vybavím si nejrůznější druhy rostlin a zvířat, které jsou všude kolem nás. Příroda nám díky své síle dává život, ale stejně tak nám ho velmi jednoduše může vzít. Příroda mě inspiruje, v přírodě se cítím klidná a šťastná. Kdykoliv se potřebuji uklidnit nebo potřebuji získat inspiraci, jdu se projít do přírody, nic jiného na mě nemá stejný efekt jako procházky v přírodě. Příroda by se měla chránit, neměli bychom si z ní brát všechno, co nám nabídne do posledního možného kousku. Příroda si zaslouží respekt. Měli bychom usilovat o zachování a ochranu přírody a přírodních jevů.

Lásku k přírodě som objavila už ako malá vďaka starým rodičom. Často sme spolu trávili čas v prírode. Dedko ma učil spoznávať lesné rastliny, zvieratá a starať sa o ne. Babina na druhej strane ma naučila pestovať rôzne druhy zeleniny, kvetov, ale aj starostlivosť o ovocné stromy. Spomienky na tieto chvíle ma sprevádzajú dodnes a stále čerpám z poznatkov, ktoré ma naučili. V prírode sa cítim uvoľnená, zrelaxovaná a tak trochu „doma“. Skoro všetok voľný čas trávim vonku. Svoj čas rozdeľujem medzi chalupu, záhradu a kvetinový pozemok. Od jari do konca leta sa venujem hlavne záhrade a kvetinovému pozemku, od konca leta do polovice decembra sa zas venujem aranžmánom väčšinou z lúčnych, alebo sušených kvetov na chalupe. Zima je pre mňa v znamení keramiky. Baví ma hľadať vlastné „blato“, z ktorého potom ďalej tvorím. Moji kamaráti sa mi radi smejú, že mám záľuby staršej pani na dôchodku. Ako im potom dobre padnú domáce kaleráby či čerstvé tulipány! Okrem mojich vonkajších aktivít mám rada cestovanie – prevažne do prírody, a keď už nie cielene, vždy sa nájde aspoň výlet či botanická záhrada. Snažím sa, aspoň svojou trochou, prispieť k ochrane prírody a prostredia okolo mňa. Síce nie vždy sa mi to darí, ale snaha a úmysel tam je.

K přírodě mám kladný vztah již od raného dětství, a to hlavně díky mým rodičům, kteří ve mně pozitivní vztah k přírodě vzbudily, a to především na základě častého kontaktu s přírodním prostředím a vyprávění o něm. Často vnímám, že právě kontakt s přírodou způsobuje prohloubení mého kladného vztahu k ní. Samotný pobyt v přírodě mě pokaždé trochu ohromí, zklidní a poskytne prostor pro utřídění myšlenek z každodenního stresujícího života ve městě. Navíc mi může poskytnout i malé množství přírodních plodin, ze kterých mám vždy velkou radost. Fascinuje mě, jak může být příroda v různých regionech esteticky rozmanitá a zároveň být v přirozené rovnováze. Z mého vztahu k přírodě pak plyne moje tendence ji chránit a co nejméně ji negativně ovlivňovat, a to jak během pobytu v ní, tak i v běžném životě. Velmi úzkostně tak na mě působí, když dojde k devastaci přírodního prostředí, ať v důsledku lidské činnosti či působením přírodních jevů, zvlášť pokud mi dané místo bylo něčím blízké. Přesto jako každý obyvatel žiji na úkor přírodního bohatství, i proto se snažím alespoň o uvědomělou spotřebu.

Podle uvedených pěti základních charakteristik bych řekla, že určitě mám potřebu kontaktu s přírodou, bez přírody dlouho nevydřím, když nemůžu být přímo v přírodě, vynahrazuji si to motivy přírody, kterými se obklopuji (jako třeba tapeta v mobilu nebo fotky přírody v mém pokoji). Však adaptaci na přírodní podmínky nemám až tak velkou. Neřekla bych, že jsem vyloženě přecitlivělá, ale vím, že s přírodou po této stránce nejsem tolik sebraná. Co se týká estetického postoje, příroda mě umí pohltit, občas bere celou moji pozornost. A dovolím si tvrdit, že mám poměrně vysoké environmentální vědomí, tomu asi napovídá i to, co studuji za obor. Mám vnitřní motivaci chránit životní prostředí, nezlehčuji problémy, které se ŽP týkají a snažím se hledat způsoby, jak životní prostředí chránit nebo ho aspoň tolik nezatěžovat. Můj etický postoj k přírodě bych zhodnotila tak, že nevěřím tomu, že by člověk měl být nadřazen přírodě a že nemá právo si z přírody brát vše, co chce.

Po přečítaní daného textu mám o sebe pocit, že som človek s vyššou potrebou kontaktu s prírodou. Mám skôr vyššiu adaptáciu na prírodné podmienky, ale zároveň cítim, že mám nižší estetický postoj k prírode. Som človek citlivý na farby, dokážem oceniť rôzne tvary či štruktúry a nie je mi jedno ako vyzerá príroda okolo mňa, no zároveň neprežívam napríklad šum listia/zurčanie potoka ako symfóniu. Etický postoj k prírode neviem, či dokážem dobre odhadnúť, nakoľko mi dosť záleží na okolnostiach. Napríklad strieľať X nestrieľať – koho, kedy, kde, za akým účelom. Rúbať X nerúbať – kde, za akým účelom, prečo. Nakoniec by som sa popísala ako človek skôr s vyšším environmentálnym vedomím, nakoľko sa snažím chrániť prírodu aspoň úrovni jednotlivca, zároveň cítim smútok z devastácie ekosystémov, tiež mi nie je úplne ľahko po prečítaní si návrhov zákonov z dielne nového kolektívu ministerstva životného prostredia na Slovensku.

Myslím si, že mám docela vysokou potřebu kontaktu s přírodou. Mou náladu negativně ovlivňuje, pokud se do přírody nedostanu déle než týden a o to víc se vždy těším na procházku či jinou aktivitu v přírodě. Mimochodem na mobilu i na počítači mám tapetu s přírodními scénériemi, které jsem kdysi navštívila. Adaptaci na přírodní podmínky mám spíše na nižší úrovni, trochu přírodní špíny a nepohodlí mi nevadí, ale raději dovolenou strávím v apartmánu nežli pod širákem. Avšak rozdělání ohně nebo péče o pokojové rostliny mi nedělá problém. Přírodu značně vnímám i díky její estetice, stejně jako v městském prostředí tak i v přírodě se soustředím na vizuální stránku okolí více než je obvyklé. Malé detaily, kterých by si možná všimli malíři, ale můžu přehlédnout. V rámci etického postoje se snažím o udržitelný životní styl tak, abych zbytečně nevyužívala přírodní zdroje. Environmentální vědomí mám na spíše na vyšší úrovni, snažím se zajímat o problémy životního prostředí nebo environmentální politiku, z čehož pak mám environmentální žal.

Příroda, ta nádherná a fascinující podstata života, mě neustále okouzluje svou krásou a složitostí. Je to dokonalý mechanismus, v němž každý prvek a každý organismus mají svou roli, jsou vzájemně propojeny do harmonického tance života. S obdivem pozoruji, jak příroda pracuje jako tým. Stromy poskytují stín a kyslík, zatímco země poskytuje útočiště pro rostliny a zvířata. Tento vzájemný vztah mě učí o vzájemné závislosti a potřebě respektovat každý živý organismus.

Když se podívám na rozmanitost stromů, barevnou paletu květin a melodie, kterou zpívají ptáci, cítím se jako malá součást velkého divadla. Příroda mě fascinuje svou schopností vytvářet úžasná místa, která vyprávějí příběhy tisíců let. Vidím v ní mistrovské dílo, v němž je každý detail promyšlený a důležitý. Přestože se člověk často považuje za pána přírody, cítím, že jsme ve skutečnosti jen jejími hosty. Příroda existovala dlouho před námi a bude existovat i po nás. Je to náš domov, ale zároveň jsme jen drobnou součástí jejího dlouhého příběhu. Proto se musíme chovat šetrně vůči životnímu prostředí.

Můj vztah k přírodě je spojen s obdivem, úctou, vděčností a odpovědností. Příroda nám daruje nespočetné bohatství, a my bychom měli odpovídat tím, že budeme jejími ochránci. Je to náš domov. S každým krokem, který uděláme, můžeme buď posílit harmonii přírody, nebo narušit tu křehkou rovnováhu. Proto si myslím, že je důležité být vůči přírodě ohleduplní a zodpovědní.

(Text is a placeholder or a very short paragraph, as the image content is mostly obscured or blank.)

Příroda je pro mě zdroj života, něco, co nás obklopuje, pohlcuje, čeho jsme součástí. Příroda a životní prostředí pro mě představují naději, ale taky zdroj bolesti, když vidím, jak si jich lidé neváží a ničí je, i když bez nich nemůžeme sami přežít. Příroda je pro mě taky nejlepší místo k odpočinku, místo, kam můžu utéct před povinnostmi a kde můžu vypnout a dobít baterky. Zároveň mi příroda připomíná neustálou změnu a vývoj (koloběh ročních období), připomíná mi tím, že je někdy potřeba zpomalit, rozhlédnout se kolem sebe, poddat se změně (obecně totiž nemám velké změny moc ráda). Příroda je pro mě taky zdrojem neustálého obdivu a úžasu, když vidím, jak je krásná, jak je silná a mocná, co všechno dokáže. Připomíná mi, jak je člověk malý a jeho život pomíjivý. Přejde mi, že vztah s přírodou je jeden z nejdůležitějších vztahů v lidském životě, zdá se ale, že bohužel mnoho lidí v dnešním uspěchaném světě na tento vztah zapomnělo, nebo ho rovnou ztratili.

Krátká charakteristika mého vztahu k přírodě a životnímu prostředí: výrazný etický postoj s prvky estetického postoje, na který se navazuje environmentální vědomí; adaptace na přírodní podmínky a potřeba kontaktu s přírodou jsou miň výrazné

Můj vztah k přírodě a životnímu prostředí je založen na pevném etickém postoji s doteky estetického citění, což vede ke vzniku silného environmentálního vědomí. Víím, že naše rozhodnutí dnes ovlivní zítřek, a proto pocítuji hlubokou odpovědnost chránit náš planetární domov.

Etika hraje klíčovou roli v mé interakci s přírodou. Respektuji každý živý organismus jako nedílnou součást tohoto komplexního systému. Věřím, že máme morální povinnost chránit a zachovávat biodiverzitu. Tento etický postoj mi dodává odhodláni přijímat volby, které minimalizují negativní dopady na životní prostředí. Estetický přístup k přírodě pro mě znamená vnímat její krásu a harmonii. V každém stromě, květině či řece nacházím umělecké dílo, které nás obklopuje. Tato estetika posiluje mé spojení s přírodou a představuje pro mě nekonečný zdroj inspirace.

Mé environmentální vědomí vychází z uvědomění si dopadů lidských činností na životní prostředí. Snažím se být informovaná o ekologických výzvách a hledám způsoby, jak aktivně přispět k jejich řešení.

Adaptace na přírodní podmínky a kontakt s přírodou jsou v mém případě méně výrazné. Přestože respektuji výzvy přírody, jednou z mých nejoblíbenějších aktivit je přežití v divočině. Kontakt s přírodou vnímám spíše jako důležitý a odpočinkový moment, nikoliv jako způsob života.

(Text is a placeholder or a very short paragraph, as the image content is mostly obscured or blank.)

(Text is a placeholder or a very short paragraph, as the image content is mostly obscured or blank.)

(Text is a placeholder or a very short paragraph, as the image content is mostly obscured or blank.)

(Text is a placeholder or a very short paragraph, as the image content is mostly obscured or blank.)

(Text is a placeholder or a very short paragraph, as the image content is mostly obscured or blank.)

(Text is a placeholder or a very short paragraph, as the image content is mostly obscured or blank.)

(Text is a placeholder or a very short paragraph, as the image content is mostly obscured or blank.)

(Text is a placeholder or a very short paragraph, as the image content is mostly obscured or blank.)

(Text is a placeholder or a very short paragraph, as the image content is mostly obscured or blank.)

(Text is a placeholder or a very short paragraph, as the image content is mostly obscured or blank.)

(Text is a placeholder or a very short paragraph, as the image content is mostly obscured or blank.)

(Text is a placeholder or a very short paragraph, as the image content is mostly obscured or blank.)

(Text is a placeholder or a very short paragraph, as the image content is mostly obscured or blank.)

(Text is a placeholder or a very short paragraph, as the image content is mostly obscured or blank.)

(Text is a placeholder or a very short paragraph, as the image content is mostly obscured or blank.)

(Text is a placeholder or a very short paragraph, as the image content is mostly obscured or blank.)

(Text is a placeholder or a very short paragraph, as the image content is mostly obscured or blank.)

(Text is a placeholder or a very short paragraph, as the image content is mostly obscured or blank.)

(Text is a placeholder or a very short paragraph, as the image content is mostly obscured or blank.)

(Text is a placeholder or a very short paragraph, as the image content is mostly obscured or blank.)

(Text is a placeholder or a very short paragraph, as the image content is mostly obscured or blank.)

(Text is a placeholder or a very short paragraph, as the image content is mostly obscured or blank.)

(Text is a placeholder or a very short paragraph, as the image content is mostly obscured or blank.)

(Text is a placeholder or a very short paragraph, as the image content is mostly obscured or blank.)

(Text is a placeholder or a very short paragraph, as the image content is mostly obscured or blank.)

(Text is a placeholder or a very short paragraph, as the image content is mostly obscured or blank.)

(Text is a placeholder or a very short paragraph, as the image content is mostly obscured or blank.)

(Text is a placeholder or a very short paragraph, as the image content is mostly obscured or blank.)

(Text is a placeholder or a very short paragraph, as the image content is mostly obscured or blank.)

(Text is a placeholder or a very short paragraph, as the image content is mostly obscured or blank.)

(Text is a placeholder or a very short paragraph, as the image content is mostly obscured or blank.)

(Text is a placeholder or a very short paragraph, as the image content is mostly obscured or blank.)

(Text is a placeholder or a very short paragraph, as the image content is mostly obscured or blank.)

(Text is a placeholder or a very short paragraph, as the image content is mostly obscured or blank.)

(Text is a placeholder or a very short paragraph, as the image content is mostly obscured or blank.)

(Text is a placeholder or a very short paragraph, as the image content is mostly obscured or blank.)

Příroda pro mě vždy byla něčím fascinujícím a člověka přesahujícím. Něčím, co může být nepopsatelně krásné, ale zároveň velmi děsivé, třeba když přijde silná bouřka. Vždy jsem ji vnímala jako něco, čemu se my lidé musíme podřízovat, nikdy ne naopak. Že jsme naprosto závislí na jejích rozmarech, na tom, jaké počasí zrovna bude, na úrodě... Když se se životním prostředím něco děje, cítím, jako by se něco zásadního dělo i se mnou, bylo pro mě například velmi těžké vidět mrtvé lesy sežrané kůrovcem. Cítila jsem, jako by se mi doslova ztrácela pod nohama půda, na které mohu žít. Zdravé životní prostředí mi přijde jako naprosto nezbytný předpoklad šťastného dětství, psychologické pohody a spokojeného života. Nerozumím tomu, proč jako lidstvo vypouštěním emisí a jinými škodlivými aktivitami nevypočitatelnosti přírody ještě nahráváme, když už bylo odpradáвна úkolem lidských společenství si ji udobřit. Můj vztah k přírodě je nyní založen z velké části na vině za to, jak jí škodím já jako jednotlivec i lidstvo obecně. Bojím se jí víc než kdykoliv předtím. Přijde mi skrze extrémní počasí čím dál bezcitnější a zuřivější, nikoliv už jako přívětivé luno života poskytující veškeré zdroje. Zároveň mi často velmi chybí, protože jsme ji z měst vytlačili na úplný okraj.

Přírodu vidím jako svět, celý svět, kterého jsem součástí. Mám pocit, že mne příroda přijímá, že do ní patřím a ona se mnou mluví skrze zvířata, rostliny i živly. Je v ní však spousta neznámého, tajemného a skrytého, z čehož mám respekt, obdiv i strach zároveň. Žasnu nad její dokonalostí, divokostí i harmonií a přejí si být jí blíž. Příroda je mi inspirací, učitelkou, partnerkou i matkou. Nalézám v ní domov, jistotu, přijetí. Proto když vidím, že lidé tuto harmonii porušují a znevažují, mám tendenci životní prostředí chránit. Snažím se chovat co nejvíce ohleduplně a sdílet s druhými lidmi své zkušenosti i zkušenosti druhých, které přírodě pomáhají. Zároveň si myslím, že člověk může být s přírodou mnohem blíže a měl by se zajímat o to, co se v ní i kolem něj děje. Proto i spoustu svých akcí pořádám venku a pokouším se ke svým myšlenkám a nápadům vést i ostatní. Na svém vztahu k přírodě a životnímu prostředí neustále pracuji, a přesto mám dojem, že se toho mám ještě spoustu a spoustu co učit.

Jako malá jsem vyrůstala ve městě, tudíž jsem neměla úplně častý kontakt s přírodou. Maminka ale měla přírodu moc ráda, a proto mě často brávala do lesa. Babička naopak měla ráda město, a tak mě spíše brávala do nákupních center. Je pravda, že jako malá jsem moc pěkný vztah k přírodě neměla, vnímala jsem ji jako něco nudného a špinavého. Naštěstí se můj pohled na přírodu změnil a já si ji začala vážit. Začala jsem vnímat jak je krásná a jaký dodává člověku klid. Teď se dá říci, že přírodu obdivuji, až zbožňuji. Do lesa chodím na procházky, odpočívat, nebo pozorovat co vše v něm žije. S tím souvisí i životní prostředí, tedy místo kolem nás, kde všichni žijeme. Aby mohla být příroda pořád tak krásná, je potřeba si ji vážit a pečovat o ni. To znamená nevyhazovat odpadky tam, kde nemám, a nejlépe je vytrít do správných popelnic. Dalším příkladem může být šetření s vodou, nebo elektrinou. Já se kromě toho snažím zapojovat i do různých dalších věcí, které pomáhají životnímu prostředí. Třeba chodím pomáhat do neziskových organizací, které se zajímají i o životní prostředí, přírodu, či zvířata na druhé straně světa.

Co se týče potřeby kontaktu s přírodou, myslím, že ji mám relativně vysokou, a to už vzhledem k tomu, kde bydlím. Bydlím na okraji Brna v chatě se zahradou (spíš džunglí), v centru bych bydlet nechtěla, můj pokoj dekoruji převážně přírodniny. Odpočívat chodím často k lomům. Na městech mě nejvíce zajímají parky, chodím se do nich často procházet. Snažím se z hlučných center měst vždy rychle vypadnout. Nemyslím si, že v adaptaci na přírodní podmínky jsem nejlepší. Ve skautu jsem bohužel nevydržela, takže bych oheň rozdělala spíše stěží, moc nevím, jak se chovat za bouřky atd., na druhou stranu se klidně ráda ztratím v lese i za tmy, ráda spím pod širákem, chodím na několikadenní túry, nevádí mi zima... Co se estetická týče, myslím, že vyrábění všeho možného z přírodnin, které mám velmi ráda, mě asi řadí do kategorie lidí, kteří ho vnímají. Líbí se mi koukat se na stromy, párkrát jsem je i malovala. Asi ale nejsem někdo, kdo by si všímal všech zajímavých detailů. Myslím si, že etický postoj zastávám, vždy mi bylo líto kácení stromů, přírody zavalené odpadky atd., dokonce jsem v dětství milovala mouchy a byla nešťastná, když je rodiče zabíjeli. Odvracím se postupně také od aktivit, které sice v přírodě probíhají, ale nejsou environmentálně šetrné, například mnou milované lyžování. Vyšší motivaci chránit životní prostředí určitě mám, jinak bych nestudovala, co studuji. Mé bydlení o tom také rozhodně vypovídá. Environmentálním žalem a jinými negativní emocemi vůči životnímu prostředí "trpím" už asi od začátku střední školy. Snažím se jíst rostlinně, hledám si cestu k aktivismu a má práce se rozhodně bude týkat ochrany životního prostředí.

Potřeba kontaktu s přírodou: Mám poměrně vysokou potřebu kontaktu s přírodou. Když nejsem dále venku, začínám být nervózní, napjatá. Tato potřeba, jak sleduji, se však v průběhu roku mění. V létě je třeba trávit venku hodiny, zatímco v zimě stačí méně.

Adaptace na přírodní podmínky: Adaptace je jedna z věcí, na které bych ještě velmi ráda pracovala. Chybí mi některé vědomosti a návyky (např. sběr jedlých rostlin, přizpůsobení se na „horší“ počasí – sníh nebo bouře –, připravenost na různé situace).

Estetický postoj k přírodě: Tato charakteristika je u mne asi nejsilněji rozvinutá. V krajině často tvořím, působí na mě, inspiruje mě. Neustále se podivuji nad dokonalostí a fungováním přírody, ekosystémů, světa. Zažívám v přírodě mnoho emocí, vjemů a přemýšlím nad nimi.

Etický postoj k přírodě: Jsem toho názoru, že lidé jsou součástí přírody, jsou příroda. Často se však chovají sami proti sobě, uzurpují životy jiných tvorů i své vlastní. Jednají bezohledně a berou si více, než by museli.

Environmentální vědomí: Neustále se snažím zlepšovat své proenvironmentální návyky, šířit své zkušenosti o tom, jak se k životnímu prostředí mohou lidé chovat ohleduplněji, šetrněji a vědoměji. Tento vztah prožívám i emočně – cítím se špatně, když mám pocit, že mé jednání žp ovlivňuje negativně, cítím hořkost, když vidím zdevastovanou krajinu svého domova,...

Popsané charakteristiky v textu mě velice zaujaly. Nejenomže jsem o takovém rozdělení ještě neslyšela, ale velice jsem se v něm zhlédla. V rámci první charakteristiky /Potřeba kontaktu s přírodou/, jsem hned narazila na vhodné definice mého kontaktu s přírodou. Přírodní svět mě láká, a snažím se být jeho součástí tak často, jak to jen jde. Jelikož ale zatím bydlím ve městě, je to někdy obtížnější, než se zdá. Možná si to trochu kompenzuji tím, že si nosím přírodu domů a snažím se ní obklopovat. Mám doma mnoho kamenů, rostlin a dalších přírodních materiálů. Dokonce mám v telefonu i počítači přírodní tapety, a snažím se nosit i přírodní materiály na sobě. Co se týče bodu /Adaptace na přírodní podmínky/, tam už trochu pokulhávám. Zcela jistě bych se v přírodě o sebe postarala i přes noc bez stanu a dalšího vybavení, nevyhledávám to ale. Raději se do přírody dobře vybavím, a vyhodnotím nejrůznější možnosti přespání, v případě špatného počasí. Učím se ale orientovat například v bylinách, a tak často do lesa chodím právě z důvodu sběru bylin či hub. Další dva body /Estetický a etický postoj k přírodě/ se mnou rezonuje asi úplně nejvíce. V přírodě jsem velmi všímavá a miluji zkoumat detaily rostlin i zvířat. Vždy si odnáším také velice příjemný osobní zážitek, který se mnohdy přelije až do meditativního stavu. S tím souvisí i poslední bod /Environmentální vědomí/, které pro mě jde ruku v ruce s ochranou životního prostředí. Starost o přírodu už je tedy pro mne takovou samozřejmostí. Musím tedy říct, že jsem nečekala, že se najdu ve všech charakteristikách, a velice mile mě to překvapilo. Cítím, že to co dělám, a jak přemýšlím, má smysl, a je to výjimečné.

Rád chodím do prírody, rád chodím do hôr, rád v nich len zostávam, prespávam vonku, rád zažívam dobrodružstvá. Cítim sa v nej príjemne, bezpečne, často len dúfam, že by som sa mohol stretnúť s nejakým divokým zvieratom. Rád objavujem niečo nové v prírode, zaujímajú ma drobné lesné rastlinky, machy, farebné huby. Rád ju počúvam, šum lístia, tečúcu vodu, jemný vánok, či spev vtákov. Myslím si, že to všetko si žije svojim pekným životom. A vždy raz za kratší čas ma to k nej ťahá – možno z dôvodu, že chcem ísť niekam mimo mesta do ticha, ale možno aj kvôli tomu, že prírode sa dobre oddychuje, dobre si oddýchne aj myseľ. Zároveň cítim, že som súčasťou prírody, že by som sa k nej mal správať pekne, nepoškodzovať ju. Na druhej strane viem, že k jej poškodzovaniu prispievam, napríklad tým, že letím niekam lietadlom. Alebo si niečo doprajem, čo je náročné na výrobu, teda aj pre prírodu. Hoci si myslím, že by som mal viac dbať na svoje správanie voči svojmu prírodnému okoliu, ale aj napriek tomu si prírodu a všetko, čo nám dáva, vážim.

Príroda pro mě znamená místo klidu a harmonie, kde nacházím únik od každodenního rychlého života a stresu. Mám ráda, jak mě příroda obklopuje. Mám velmi blízký vztah ke zvířatům a vždy mě hodně fascinovali. Je pro mě důležité zachování jejich populací a biodiverzity obecně. Životní prostředí je pro mě důležité, bavíme se o něm každý den ve škole a dozvídám se nové možnosti jak být šetrnější k životnímu prostředí, co vše životní prostředí ovlivňuje. Na druhou stranu mám trochu obavy všímám si toho jak se mění okolí kolem mě. Ne vždy se mění k lepšímu a mám strach, že už některá místa příliš degradovaná a zničená. Uvědomuji si, že bych mohla být více zodpovědnější v rozhodnutích v každodenním životě a snižovat svůj ekologický otisk. Snažím se však s touto odpovědností a obavami pracovat a neztrácet naději. Snažím se vylepšovat své chování a vytvářet návyky, které šetří přírodu jako je např. recyklace, více chodit pěšky, kupování udržitelných produktů a menší zátěž pro životní prostředí se stávají pro mě důležitými cíli.

Prírodu mám moc ráda. Lesy, louky, řeky, hory, ale i zahradu našeho domu, městské parky a pokoje plné rostlin. Ráda se do přírody chodím procházet, jezdím tam na výlety a trávím v ní čas, protože mě uklidňuje. Utíkám tam před povinnostmi a před městským životem. Baví mě tam pozorovat stromy, houby, poslouchat ptáky, tekoucí vodu a občas se ráda projdu bosa po lese, lehnu si do trávy, sleduju nebe a odpočívám. Nemám ráda, když lidi přírodu ničí nebo ji nějak ubližují, třeba když v lese vyhazují odpadky na zem, schválně kopou do rostlin/hub, kácí stromy nebo místo přírody staví domy a obchody. Taky mi je líto a cítím se smutná, že lidé zabíjí a jí tolik zvířat, protože je to bolí. Zároveň jsem ráda, že tu máme v létě teplo a v zimě nám sněží, a bojím se, jak se tohle změní, když lidi budou dál přírodu ničit tak, jak to dělají teď. Kvůli tomu se za přírodu a za zvířata stavím a různě bojuju a snažím se chovat tak, abych jí neničila, ale ochraňovala.

Stále zůstává to, že rád v tej prírode pobývam, či už to je len park v meste, ktorý je menej prírodný, alebo niekde v divokejšej prírode. V súvislosti s tým si uvedomujem, akú uhlíkovú stopu má moje outdoorové vybavenie, že stále by sa mi zišlo niečo ďalšie, aby to bolo čo najpraktickejšie. Ale o tom to možno je, najšť hranicu medzi tým, čo je potrebné mať, a čo je už navyše. Na druhej strane si myslím, že to určité vybavenie človek mať musí, aby bol pripravený na rôzne podmienky počasia.

Myslím si, že sa dokážem v prírode aj vynásť, niečo si vyrobiť, založiť oheň, niečo si vyrezať z dreva, rád chodím po blate bosými nohami, je to veľmi príjemné. Rád sa kúpem v tečúcej vode, pokiaľ nie je príliš studená. Necítim sa v nej nebezpečne, aj keď viem, že nejaké nástrahy na mňa môžu čakať.

Čo sa týka mojej uhlíkovej stopy v mojom „bežnom“ správaní – znepokojuje ma to občas, občas nie. Mám ale mnoho informácií o stave životného prostredia, a preto sa snažím zapájať do rôznych iniciatív, aj keď najbližšou formou osvety je pre mňa environmentálna výchova, ktorej sa popri škole venujem. Myslím si, že to môže mať veľký vplyv na to, ako budú deti vnímať prírodu aj keď budú staršie. Možno z nich budú zodpovední vnímaví a všímaví ľudia.

Čo sa týka estetiky prírody – rekreačne fotím a strašne ma baví geometria v prírode, ale aj úplný chaos, kde to na prvý pohľad nedáva zmysel. Pohľady, výhľady a rôzne scenérie sú ale pre mňa dobrou telkou.

Můj estetický postoj k přírodě:

Myslím si, že si dokážu všimat v přírodě detailů. Ráda si chodím sednout jen tak na posed sledovat srnky, stromy, květiny jaké rostliny kde rostou. Všímám si toho, kde např. roste víc určitých druhů rostlin, kde je půda rozrytá od divočáků. Ráda se dotýkám různých materiálů v přírodě, některé jsou krásně měkké jako mech a některé krásně voní jako např. pampelišky atd. Je zajímavé si všimnou kolik je v trávě pavučin a hmyzu.

Etický postoj k přírodě:

Vždy když jsme šli do přírody a udělali si táborák nebo piknik tak jsem se po sobě snažila všechno uklidit. Jednou jsem zachránila divokou kachnu. Měla poškozené křídlo. Donesla jsem ji myslivci, který se o ni postaral. Hlíдалa jsem taky, aby neskončila na pekáči. Byl to úžasný zážitek pustit ji zpět do volné přírody.

Potřeba kontaktu s přírodou:

Už od malička jsem vyrůstala se zvířaty a na vesnici. Teď bydlím ve velkém městě a kontakt s přírodou mi chybí. Přála bych si mít výhled z okna na louku nebo les jako jsem to měla dřív. Při učení mi pomáhá pouštět si zvuky zpívajících ptáků, šumění větru a celkově se hodně často chodím učit do přírody. Čas v přírodě si nahrazuji o víkendech různými výlety do přírody.

Adaptace na přírodu:

Už od malička mě dědeček učil, jak si zapálit oheň a udržovat ho. Jaké hříby mám sbírat a poznávat, které jsou jedlé a jedovaté. V jakých lesích hříby rostou a kde je mám hledat. Několikrát jsem spala v přírodě ve stanu, ale spát pod širákem by byl pro mě asi problém. Měla bych strach. Pokud by mi nic jiného nezbylo, asi bych to zvládla.

Environmentální vědomí:

Vždy mě rodiče učili, abych se k přírodě chovala ohleduplně. Environmentální studium mi pomáhá uvědomovat, že je důležité nejen mít přírodu rád, ale také se o ní starat. Člověk má velký vliv na životní prostředí a je důležité environmentální chování využít i v praxi.

Prírodu mám moc ráda. Lesy, louky, řeky, hory, ale i zahradu našeho domu, městské parky a pokoje plné rostlin. Ráda se do přírody chodím procházet, jezdím tam na výlety a trávím v ní čas, protože mě uklidňuje. Utíkám tam před povinnostmi a před městským životem. Baví mě tam pozorovat stromy, houby, poslouchat ptáky, tekoucí vodu a občas se ráda projdu bosa po lese, lehnu do trávy, sleduju nebe a odpočívám. Nemám ráda, když lidi přírodu ničí nebo ji nějak ubližují, třeba když v lese vyhazují odpadky na zem, schválně kopou do rostlin/hub, kácí stromy nebo místo přírody staví domy a obchody. Taky mi je líto a cítím se smutná, že lidé zabíjí a jí tolik zvířat, protože je to bolí. Zároveň jsem ráda, že tu máme v létě teplo a v zimě nám sněží, a bojím se, jak se tohle změní, když lidi budou dál přírodu ničit tak, jak to dělají teď. Kvůli tomu se za přírodu a za zvířata stavím a různě bojuju a snažím se chovat tak, abych jí neničila, ale ochraňovala. Při čtení četby jsem si uvědomila, že nemám zas tak vysokou potřebu být v kontaktu s přírodou, jak jsem si vždy myslela. Často vlastně tvrdím, že ano, ale vlastně mnohdy nebývá na mém prvním místě při výběru aktivit, plánování a podobně. Nicméně po každém návratu z ní se mi tato potřeba vždy rychle a výrazně zvýší. Míru adaptace na přírodní podmínky nemám taky nějak výrazně vysokou, nicméně stále asi vyšší, než by mohl být průměr. Je ale fakt, že spoustu schopností mi běžně nahrazuje vybavení jako hořák, filtr na vodu, spacák, teplé oblečení a podobně. Naopak mi ale dochází, že velmi vysoké je mé vnímání estetická v přírodě. V takovém duchu jsem vlastně popisovala můj vztah k přírodě v části číslo 1. V přírodě mě baví pozorovat tvary, barvy, úhly, fotit náhodné miniatury, malovat krajinu, a podobně. Uvědomila jsem si tak, že se mnohdy pozastavuji nad věcmi, kteří někteří lidé ani nevnímají. Co se týče etického postoje a environmentálního vědomí, obě tyto charakteristiky jsou pro mě také velmi často přítomny. Oba dva přístupy se mi časem různě modelují. Etické hranice jsem si postupně vytvářela a nyní si je udržuji. Environmentální vědomí se mi velmi utužilo po příchodu na katedru environmentálních studií, kde jsem potkala podobně přemýšlející lidi. Nicméně v souvislosti s ním mnohdy pocituji i nepříjemné emoce, smutek, úzkost a podobně, přesně jak bylo v kapitole napsáno.

Životní prostředí je nutným zdrojem pro zajištění naší potravy i dalších surovin. Kvalita životního prostředí ovlivňuje kvalitu téměř všeho dalšího, a tím přímo i nepřímo kvalitu našich životů. Příroda mi nabízí prostor pro pohyb, za který nemusím platit, cítím se tam bezpečněji a zároveň někdy nebezpečněji, ale jiným způsobem než v městském prostředí. Je pro mě prostorem, kde se znovu objevuje dětská zvědavost a touha po poznání. Při pobytu v přírodě si odpočinu, zažiji radost a objevím inspiraci a nové nápady. Na druhou stranu jsem v přírodě svědkem i, z mého pohledu, krutosti a nespravedlnosti, což mi pomáhá uvědomovat si, že svět je komplexní není jen černý a bílý. Kvůli výše zmíněným situacím, bych svůj vztah k přírodě a životnímu prostředí popsal jako vztah, kdy je na nich mé přežití závislé. Zároveň je využívám, abych zvýšil kvalitu svého života, ale s jistým uvědoměním si jejich důležitosti a nutnosti péče o jejich stav.

Přírodu mám ráda od té doby, co jsme byla malá. Bylo to místo, kde jsem si často hrála, sama nebo s rodiči a sourozenci. Měla jsem ráda konkrétní místa, konkrétní živočichy a rostliny, ráda jsem se učila jména květin. Přírodu vnímám do dneška jako domov, kde si připadám bezpečně a přirozeně. Pokud nevidím důsledky lidských zásahů nebo jejich hrozbu, anebo na ně alespoň nemyslím. Ráda využívám dary přírody jako ovoce, houby, přírodní materiál na tvoření, těší mě pěstování zeleniny, obilí a květin; zároveň se raduji s přírody tak, jak je, z udivujících věcí, z volně žijících ptáků, z toho, jak zvlněné jsou louky a pastviny za našim domem, jak majestátně vypadají staré jedle porostlé jmelím. Mám ráda to, co příroda poskytuje, včetně možnosti zažít dobrodružství a zkoumat sama sebe a své dovednosti tváří v tvář přírodě, ale také přírodu pro to, že existuje. Jako pro křesťanku je pro mě příroda Božím stvořením, vnímám ji jako místo pro modlitbu – setkání s Bohem. Obdiv vede k děkování, chvále a přemýšlení. Vnímám potřebu přírodu chránit, aby nebyly ničeny stromy, místa, kde žijí různé druhy živočichů, aby nebyla narušena krajina, na kterou jsem zvyklá a kterou považuji za blízkou přírodě. Je pro mě důležité snažit se přispět ke změnám ve společnosti, které by vedly k menší zátěži přírody a ke změně přístupu lidí k ní.

Řekl bych, že mám asi větší potřebu kontaktu s přírodou, která je však přiměřeně snadno naplněna na příklad návštěvou lesoparku. Takovou návštěvu však udělám rád několikrát do týdne. Doma mám mnoho rostlin (které mi tedy příležitostně umírají, kvůli nedostatku času na jejich péči), běžně si z venku přinesu zajímavou přírodninu. Adaptaci na přírodní podmínky je u mě spíš menší. Přestože mám nějaké znalosti, co se dá v přírodě jíst, moc na tyto znalosti už nespolehám. Hlavně při delších pobytech v přírodě spolehám právě na vybavenost outdoorovým oblečením a pomůckami. Přestože mě fascinuje hmyz a mnohokrát ho беру do rukou úmyslně, je mi velmi nepříjemné, jakmile po mně něco leze a nevím, co to je. Přestože estetické citění jako takové se u mě hledá poměrně těžko, troufnu si tvrdit, že estetický postoj k přírodě mám větší. Mám rád pohledy na přírodní scenérie, všímám si v přírodě maličkostí (převážně drobných tvorů), kterých si mí přátelé nevšimnou. Letos jsem například díky zaposlouchání se do nočního lesa našel netopýří hnízdo. Ale i zde se ovšem najdou momenty, kdy by lidé řekli, že nemám žádné estetické citění, neboť mi často nepřijdou tak otřesné stavby v krajině (typu most na Dolní Moravě, větrné elektrárny). Snažím se zaujímat velký etický postoj k přírodě. Myslím, že člověk by měl umírnit své názory, že příroda je tu pro nás, abychom ji využívali a čerpali z ní. Snažím se minimalizovat utrpení zvířat. Nejím maso ani živočišné produkty a vyhýbám se např. zabíjení bezobratlých, kteří se objeví u nás doma (např. pavouci). Enviro vědění je asi taky na střední úrovni. Uvědomuji si environmentální problém a jejich příčiny. Na druhou stranu bych řekl, že mám nízkou míru aktivismu a osvětové činnosti. Preferuji hromadnou dopravu a vlaky, snažím se vynechávat cestování autem a letadly.

1) Myslím si, že mám poměrně výraznou potřebu kontaktu s přírodou, ale často nenaplněnou. Není asi tedy natolik vysoká, aby mě do přírody jít přímo donutila. Jsem schopna pobyt v přírodě a kontakt s ní odkládat na dobu, „až budu mít čas“ a opakovaně si uvědomuji, že dávám přednost aktivitám v interiéru, třeba i z lenosti. Vnímám to nicméně jako něco neideálního a dočasného, v určitém smyslu jdoucím proti mému přesvědčení o tom, jak by můj „správný život“ měl vypadat. Knihy o přírodě a přírodní dekorace v interiéru mám, a mívala jsem je i na ploše počítače. Zároveň ale mnoho dalších dekorací a předmětů, které mám v pokoji, tolik přírody v sobě nemá a týkají se dalších témat (náboženských, společenských, či historických). Mnohdy mě dostatečně uspokojuje činnost uvnitř a ven se mi nechce, ačkoli když už se odhodlám, hodnotím své zážitky jako lepší než ty z interiéru. Přírodu mám hned za okny doma i v Brně, takže nemusím vyrazet nikam daleko. Tím více možná bývá pro mě těžší najít si čas na to opravdu se fyzicky do přírody vydat. Bydlím na vesnici, a když jsem ve městě, oceňuji a vnímám přírodní plochy a prvky, jejich přítomnost nebo nepřítomnost je pro mě velmi důležitá. Hodnotila bych tedy svou potřebu kontaktu s přírodou jako „střední nebo spíše vyšší.“ Kdyby nastala situace, že do přírody přístup nemám, možná bych ale zjistila, že je přímo vysoká.

2) Dosažení vyšší míry adaptace na přírodní podmínky byla mým snem a ideálem v dětství a dospívání, kdy jsem četla foglarovky a podobně zaměřené knihy pro mládež, pojednávající o dobrodružství v přírodě, a kdy jsem chodila do skautu. Stále ještě u mě příklon k této charakteristice přetrvává, což se projevilo například tím, že jsem si na MUNI v rámci povinného tělocviku zvolila předměty „Sporty v přírodě“ a „Outdoorové aktivity.“ Ráda chodím na procházky a túry, ráda lezu na stromy, často mám odhodlání překonávat nepohodlí a obávám se, že někdy bych měla i sklon podcenit důležité věci. Láká mě spaní venku, ve stanu i pod širákem, oboje jsem zažila, ale nikoli „v divočině“ a ne příliš často. Ráda přemýšlím o vybavení do přírody, o různých vylepšeních, ale bez potřeby dokonalého outdoorového vybavení, k němuž mám spíše trochu rezervovaný postoj vzhledem k materiálům a ceně... Nemám příliš velké zkušenosti a dovednosti spojené s pobytem v přírodě, spíše chuť a touhu své základy prohlubovat... limitem je opět nedostatek času. Mé základy biologie a botaniky jsou stále jen základy, ale přesto mě těší znát názvy rostlin a dozvídat se o charakteristikách a určování ekosystémů. Ráda se věnuji pěstování zeleniny a ovoce i obilí, přičemž silnou motivací je myšlenka schopnosti přežití v přírodních podmínkách v případě krize. Snaha o adaptaci na přírodní podmínky je pro mě lákavá a důležitá, ale vnímám spíše to, v čem bych se chtěla posunout, než to, co reálně podnikám. Mnohdy se mi do některých činností, které by odpovídaly mé vizi, ani nechce.

3) Estetický postoj v přírodě u sebe nacházím, když pozoruji krajinu za oknem vlaku, když se vydávám na procházku a naladím se na pozorování krajiny a nikoli na její zdolávání v rámci adaptace na přírodní podmínky. To, co mi někdy brání se soustředit na estetický prožitek v krajině, je propojení daných míst s kauzami a problémy, které jsou pro ně ohrožující. Pak se mi začnou vybavovat vědomosti, případně uvažuji o strategiích k boji s „těmi nechápavými spoluobčany“ nebo zkrátka jen raději rezignuji na snahu něco vymyslet. Mám vztah ke konkrétní krajině, oslovují mě jednotlivá společenstva, jednotlivé rostliny, ale také člověkem vytvořené krajinné prvky. Ráda v přírodě fotografuji, přírodní motivy bývají jedním z mých oblíbeným výtvarných námětů při kresbě nebo malbě, někdy mě zážitek z přírody inspiruje také k napsání básně. Oslovuje mě poutnictví a estetický rozměr v přírodě mám silně spojen se spirituální rovinou, kdy přírodu vnímám jako místo setkání a rozhovoru s Bohem, jejím stvořitelem.

4) K etickému postoji k přírodě bych přiřadila svůj zájem o ochranu druhů a krajinného rázu, přičemž zde vnímám propojení s estetickou rovinou. Možná převažuje spíše estetická rovina a nechť ke změnám v prostředí, které znám, než že by mě k „ochrannářským sklonům“ přivedlo vědomí povinností vůči přírodě; nedokážu to úplně zhodnotit

Můj vztah k přírodě je podobný jako vztah k domovu – je to pro mě místo, kam mohu kdykoliv jít, vrátit se, přijít a vždycky tam na mě bude čekat klid, pohoda, přijetí. Je to podobný pocit, jak když se třeba s někým pohádáme, nebo přijdeme domů ze školy, můžeme za sebou zavřít dveře a jenom tak být v tom zavřeném pokoji. Podobně se cítím, když jdu do přírody. Projevuje se to i v tom, že jakmile jsem v přírodě, tak se nemusím nijak přetvařovat, jednat podle jiných lidí, prostě jsem sama sebou. Můj vztah k přírodě je hodně silný – stejně jak je pro nás důležitý domov, tak je pro mě důležitá příroda. Trávila jsem v ní čas od malička, vždycky jsem tam chodila si hrát, na procházky, s rodinou, kamarády. Moc si nedokážu představit, jaké by to bylo, že bych nemohla vyjít do lesa, nebo někam na louku. Přírodu potřebuji mít blízko sebe, když to tak není, pak mi není třeba dobře. Když vidím, jak lidé se o přírodu nestarají, nebo ji ničí, tak je mi z toho smutno. Podobně se cítím, když třeba jedu krajinou, která je zničená od těžby, nebo třeba když projíždíme městy najednou nevidíme oblohu a vzduch taky úplně nevidí.

Nemám příliš potřebu kontaktu s přírodou. Jednou za čas je fajn vyjít na čerstvý vzduch, ale až na pár speciálních míst je mi pobývání v přírodě lhostejné. Adaptován na přírodní podmínky jsem snad ze skautského oddílu trochu připraven, ale obecně má neduživá postava nebudí v lesním prostředí velkou důvěru. Nemám ani moc estetický postoj k přírodě, můj postoj k přírodě je zcela jasně etický. Jsem lapen ve světě ideí a mé prožívání přírody je hluboké, leč převážně na teoretické úrovni. Environmentální vědomí však mám, spíše z morálního donucení sebou samým, než že bych je niterně prožíval.